



Република Србија
ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД
1 Пж 1346/18
04.04.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД у већу састављеном од судије Иванке Спаховић, председника већа, судије Јелене Вилдовић Живковић и судије Снежане Новчић, као чланова већа, у парници тужиоца ДОО „ЕПС ДИСТРИБУЦИЈА БЕОГРАД“ Нови Сад, ул. Булевар Ослобођења бр. 100, чији је пуномоћник Мирјана Михајловић, адвокат из Новог Сада, против туженог Удружење спортских риболоваца „Караш“ Темерин, ул. Народног Фронта бр. 161, чији је пуномоћник Давид Лошонц, адвокат из Темерина, вредност предмета спора 143.382,00 динара, одлучујући о жалби тужиоца изјављеној против пресуде Привредног суда у Новом Саду 9 П 850/2017 од 07.12.2017. године, у седници већа одржаној дана 04.04.2018. године, донео је

ПРЕСУДУ

I ДЕЛИМИЧНО СЕ ОДБИЈА жалба тужиоца као неоснована и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Привредног суда у Новом Саду 9 П 850/2017 од 07.12.2017. године у делу става II изреке којим је одбијен тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужени да тужиоцу исплати законску затезну камату на износ од 143.382,00 динара почев од 20.03.2012. године до 07.04.2017. године, као и у ставу I изреке.

II ПРЕИНАЧАВА СЕ пресуда Привредног суда у Новом Саду 9 П 850/2017 од 07.12.2017. године у делу става II изреке одбијен тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужени да тужиоцу исплати износ од 143.382,00 динара са законском затезном каматом почев од 08.04.2017. године до исплате, као и у ставу III изреке, и **ПРЕСУЂУЈЕ:**

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу исплати износ од 143.382,00 динара са законском затезном каматом почев од 08.04.2017. године до исплате, у року од 8 дана од дана пријема писменог отправка пресуде.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу исплати износ од 57.936,00 динара на име трошкова парничног поступка, у року од 8 дана од дана пријема писменог отправка пресуде.

III ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 48.936,00 динара са законском затезном каматом почев од извршности одлуке до исплате, у року од осам дана од дана пријема ове пресуде.

Образложење

Наведеном првостепеном пресудом, у ставу I изреке, укинут је платни налог Привредног суда у Новом Саду Пл 21/2017 од 27.06.2017.године, па је у ставу 2. изреке

одбијен тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужени на исплату износа од 143.382,00 динара са законском затезном каматом почев од 20.03.2012.године до исплате са трошковима поступка. Ставом 3. изреке наведене пресуде обавезан је тужилац да туженом на име трошкова поступка исплати износ од 30.234,00 динара.

Благовременом и дозвољеном жалбом тужилац побија наведену првостепену пресуду због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2 тачка 4. Закона о парничном поступку и погрешне примене материјалног права. У образложењу жалбе је навео да је првостепени суд погрешно применио одредбучлана 376 Закона о облигационим односима у побијаној првостепеној пресуди, обзиром да облигациони однос између парничних странака нема извор у накнади штете, већ у стицању без основа. Указао је да је тужени без основа користио електричну енергију и тиме стекао одређену имовинску корист и да је исту дужан надокнадити према обрачуну тужиоца који је сачињен у складу са подзаконским актима у смислу члана 210. и 201 Закона о облигационим односима. Навео је да је тужени поступао супротно одребама Закона о енергетици у делу којима се уређује однос између снабдевача и купца електричне енергије, због чега је стекао имовинску корист без правног основа која застарева у року прописаном одредбом члана 371 Закона о облигационим односима. Предложио је да се побијана пресуда преиначи усвајањем тужбеног захтева или иста укине и предмет врати првостепеном суду на поновни поступак а трошкове другостепеног поступка је одређено тражио.

Ценећи правилност и законитост побијане првостепене пресуде, у смислу члана 386 Закона о парничном поступку, Привредни апелациони суд налази да изјављена жалба тужиоца делимично основана.

Према стању у списима, предмет тужбеног захтева је потраживање тужиоца према туженом на име накнаде за неовлашћену утрошену електричну енергију у периоду од 20.03.2011. до 19.03.2012.године у укупном износу од 143.382,00 динара са припадајућом законском затезном каматом.

Првостепени суд је, на основу навода странака и изведених доказа, утврдио да су дана 19.03.1992. године радници тужиоца сачинили записник о неовлашћеном коришћењу електричне енергије у чуварској рибарској кућици УСР Караш у Темерину број 1-359-1251/12 и то тако што је каблом извучена утичница која иде у сам објекат, а у Записнику је одређено да се електрична енергије користи без или мимо бројила, да напонским мерни мостови нису оштећени, да поклопац бројила или уклопног часовника није оштећен и да је дошло до пресека главног вода. На основу овог записника тужилац је задужио туженог за износ од 143.382,00 динара на име обрачуна неовлашћено утрошене електричне енергије у периоду од 20.03.2011. до 19.03.2012.године, при чему је као датум доспећа у самом обрачуну означен 20.03.2012.године. Првостепени суд је ценио исказе статутарног заступника и сведока АА, које је у целости прихватио као логичне, јасне и међусобно саглане али је за закључи ода они нису од значаја у овој правној ствари.

На основу овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је у односу на истакнути приговор застарелости утуженог потраживања пошао од тога да оно представља накнаду штете због неовлашћеног коришћења електричне енергије у смислу члана 155. Закона о облигационим односима, а за коју је тужилац сазнао моментом сачињавања записника дана 19.03.2012.године, а која обавеза је доспела по предметном рачуну дана 20.03.2012.године. Како је тужба у овом поступку донета дана 05.05.2017.године, то је првостепени суд мишљења да је у односу на претходно утврђени тренутак настанка штете протекао рок предвиђен у члану 376 . став 1. и 2. Закона о облигационим односима, па је из овог разлога одбио тужбени захтев у целости.

Првостепена пресуда је донета у спору мале вредности због чега се може побијати само због битне повреде одредаба парничног поступка чл. 374. став 2. Закона о парничном поступку и због погрешне примене материјалног права, сходно члану 479. Закона о парничном поступку.

У поступку доношења првостепене пресуде нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка, на које овај суд као другостепени суд, пази по службеној дужности, регулисане одредбом члана 374. став 2. тачка 1-3., 5, 7 и 9. Закона о парничном поступку.

Неосновани су жалбени наводи којима се указује да је првостепена пресуда, захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку, јер је првостепени суд дао јасне разлоге за доношење своје одлуке, а изрека и образложење одлуке су сагласни и нису у противречности са изведеним доказима.

Међутим, првостепени суд је на утврђено стање у спору мале вредности погрешно применио материјално право када је оценио да је застарело спорно потраживање тужиоца према туженом по основу неовлашћеног коришћења електричне енергије, полазећи од тога да се тужба односи на накнаду штете. У конкретном случају, објект туженог био је неовлашћено, мимо бројила, прикључен директно на електроенергетски систем којим је омогућавао коришћење електричне енергије. Оваквим поступањем туженог дошло је до тога да је имовина тужиоца умањена за искоришћену електричне енергије, а према одговарајућем обрачуна који је одређен одговарајућим прописом. Следи да се тужени без правног основа користио електричном енергијом, због чега је у обавези да изврши њену надокнаду, односно надокнаду вредности остварених користи који је остварио у смислу чл. 210. ЗОО, што представља правни основ за квалификацију потраживања обухваћеног тужбеним захтевом. Из овог разлога је првостепени суд погрешно применио одредбу чл. 376. ЗОО приликом оцене наступања правних последица застаре, будући да се на утужену накнаду у вези са неоснованим обогаћењем примењује општи рок застарелости из чл. 371. ЗОО.

Како је у конкретном случају до неовлашћене употребе електричне енергије дошло у периоду од 20.03.2011. године па до 19.03.2012. године, то је тужба у овој правној ствари поднета пре истека претходно наведеног рока застарелости код стицања без основа, а што чини да утужено потраживање није обухваћено правним последицама застарелости.

Узимајући у обзир да током првостепеног поступка нису биле спорне околности садржане у Записнику о неовлашћеном коришћењу електричне енергије број 1-359-1251/12 од 19.03.2012. године, то је постојање прикључка на електро-енергетску мрежу мимо бројила представљало довољан разлога за обрачун неовлашћено искоришћене електричне енергије, сходно чл. 40. и чл. 41. Уредбе о условима испоруке електричне енергије („Сл. Гласник РС“, бр. 107/2005). Овакав обрачун није условљен стварном количином употребљене електричне енергије, односно тиме ко је и колико користио електричну енергију, већ се заснива на обрачуна ангажоване снаге у односу на корисника код кога је евидентирана неовлашћена потрошња и то према парматерима који су унапред прописани у чл. 42. Уредбе о условима испоруке електричне енергије („Сл. Гласник РС“, бр. 107/2005). Како је током првостепеног поступка била неспорна висина обрачуна утрошка неовлашћене електричне енергије, то тужилац основано потражује од туженог износ од 143.382,00 динара. Применом чл. 277. и чл. 324. ЗОО тужиоцу припада законска затезна камата на обрачунати износ главног дуга почев од 08.04.2017. године, када је протекао рок за испуњење овакве обавезе из достављене опомене, па до исплате.

Из напред изнетих разлога, стекли су се услови за делимично преиначење побијане првостепене пресуде.

У преосталом делу тужбеног захтева који се односи на законску затезну камату обрачунату на износ од 143.382,00 динара за период од 20.03.2012. године па до 07.04.2017. године тужилац не може остварити правну заштиту из разлога што је опоменом пред утужење која се налази у списима први пут обавестио туженог о постојању у висини његове обавезе. То су били разлози због који је потврђена првостепена пресуда у претходно наведеном делу тужбеног захтева који обухвата законску затезну камату.

Како је тужилац, обзиром да је првостепена пресуда делимично преиначена, успео у спору у претежном делу, то је исту ваљало преиначити и у делу који се односи на одлуку о трошковима, па је применом чл. 153. ЗПП обавезан тужени да тужиоцу исплати укупне трошкова поступка у износу од 57.936,00 динара и то: на име састава тужбе износ од 6.000,00 динара и на име приступа на два одржана рочишта износ од 15.000,00 динара, према важећој АТ, као и износ од 18.468,00 динара на име судске таксе на предлог и решење о издавању платног налога и износ од 18.468,00 динара на име судске таксе на пресуду, одмерено према важећој ТТ.

Из напред изнетих разлога донета је одлука као у ставу I и II изреке применом члана 390. и чл. 394. ст. 1. тач. 4. Закона о парничном поступку.

Одлучујући о трошковима другостепеног поступка у смислу чл. 165. ст. 2. ЗПП, произилази да туженом на опредељени захтев припада сразмерно оствареном успеху у другостепеном поступку накнада у износу 48.936,00 динара и то на име састава жалбе износ од 12.000,00 динара, на име судске таксе на жалбу износ од 18.468,00 динара, као и износ од 18.468,00 динара на име судске таксе на другостепену одлуку, обзиром на то да су исти били нужни и потребни, па је решено као у ставу III изреке.

ЈВЖ/БМ/ЕВ

**ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА-СУДИЈА
Иванка Спаховић, с.р.**

За тачност отправка